

הארת השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת פנחס

תשפ"ג

גיליון 170

א לעבטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

פנחס של צדיקים

לטוב, והם כולם בשלמותם ובמלאותם, שהיו בעצמו מספר בני ישראל, שהם ששים ריבוא בשלמות ולא נפקד מהם איש - כי שמו מעיד עליהם שכולם מושרשים וכוללים באותיות התורה, שנצטרפו כולם לטוב על ידי פנחס - בכוח משה".

בפרישיתנו אנו לומדים מגודל כוחם של צדיקים, בהמשכת חיים מהבורא, ולהיות לעור לעם ישראל להתגבר על היצר מחד, ולהתקרבות לה' מאידך. בתחילת הפרשה אנו מוצאים את סיפורו של פנחס שהשיב את חמתו מעל בני ישראל.

וכך ממשיך זאת המדרש (במדבר כי כ"ד): משל למלך שהיה עובר וסיעה של נערים עומדים וקולל אחד מהן את המלך. נתמלא המלך עליהם חמה, בא תושב אחד שהיה ביניהם ונתן משטר (ענוש-מכה) אחד לאותו שקילל את המלך, מיד שכחה חמתו של מלך. והנמשל אומר המדרש: כך מי גרם להקב"ה שתשוב חמתו ולא נתכלו כל ישראל? הוי אומר זה פנחס, לקיים מה שנאמר (משלי טו יד): 'חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יכפרנה'.

נצטרפו לטובה ע"י פנחס בכוחו של משה

בהמשך הפרשה; לאחר המגפה - ציווה הקב"ה למשה ואלעזר הכהן: 'שאו את ראש כל עדת בני ישראל - שימנו את בני ישראל'.

בתחילת מספרם כתוב: "בני ראובן חנוך משפחת החנוכי, לפלוא משפחת הפלואי" - וכן כלל שבטי ישראל שהוסיפו אות: ה"יא בתחילתן ואת: יו"ד בסופן. ובדברי רש"י על כך: לפיכך הטיל הקב"ה שמו עליהם, לומר: מעיד אני שמי עליהם, שהם בני אבותיהם, וזה הוא שמפורש על ידי דוד ישבטי י"ה עדות לישראל, השם הזה י"ה - מעיד עליהם.

בליקוטי הלכות' (הודאה ה"ב) מחבר את מעשה פנחס, ולאחמ"כ ציוו מספרים של בני ישראל - כששם ה' בשמם - בגודל כוחם של צדיקים, והשפעתם לבני ישראל: "כי באהבתו ובחמלתו, הוא שולח לנו בכל דור 'צדיקים אמתיים' כאלו, שיש כוח בקדושתם להגביר ההבלים דקדושה שנעשין מכיסופים טובים - על ההבלים דס"א שנעשה מכיסופים להיפך. ועיקר המחלמה הזאת זכה פנחס, בכוחו של משה לחוס מלחמה זאת כנגד עצת בלעם הרשע, עד שזכה בקדושתו להגביר ההבלים דקדושה ולצרף אותיות התורה לטוב".

ובהמשך ממשיך להסביר, בכוחו של פנחס; שזה נמשך על ידי שצירף האותיות לטוב - וכמובא ב'זוהר' על הפסוק: "ויקח רמח בידיו", שראה את האות: מ' - שהייתה משוטטת ורוצה להצטרף אל אותיות: ו' ו' - וכן יהיה שם: 'מות' ח"ו. ופנחס בכוחו לקח את המ"ם, וצירף אותה לאותיות שמו 'פנחס' שגמטריא: ר"ח, ובעוד אות מ' - זה נעשה "ר"מח", ובזה התגבר כנגד. ולכך, מסביר רבי נתן; ונסמך לזה מספר בני ישראל - והוסיף לכל אחד מישראל: ה"א ויו"ד משמו, כי הצדיק בגודל קדושתו בקדושת הברית ממשיך מקדושה זו על כלל ישראל, בבחינת: 'ועמך כלם צדיקים'. כי בכל אחד מישראל יש בחינת קדושת הברית על ידי שנימול כמוהו בדברי רבינו, וגם על פי רוב נמצאים עוד כמה נקודות טובות של קדושה אצל כל אחד מישראל, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על הפסוק: 'סוּגָה בְּשׁוֹשֵׁנִים'. ועיקר הכוח להתגבר כנגד מה שצריך להתגבר ממשכיכם בכוח הצדיקים הקדושים.

וממשיך מוהר"י וכתב: 'זוה מה שציווה למנותם אז, כי ששים ריבוא נפשות ישראל הם כנגד ששים ריבוא אותיות התורה, ועל כן אחר מעשה פנחס שקידש השם בשוטים, ציווה למנותם, להורות שהתגבר צדקת הצדיקים שבדור - בכוח משה רבינו, עד שנצטרפו כל ששים ריבוא אותיות התורה

סולם חזק ויציב

הבה ונתבונן בכוחם של צדיקים; האדם אשר צריך להעלות חפצים על גג ביתו, הדרך להעלותם אינו ע"י טיפוס וכיוצא בהן, אלא הוא מביא סולם, ודרכו מעלה את חפציו אל הגג. כאותו דבר; כשנצרך להגביה ולהעלות מעמקי הבור דברים הנצרכים לו, הוא מוריד 'סולם' לעומקו של בור - ודרך סולם זה מעלה את מה שלבו חפץ. אך גם זאת מובן וברור - ככל שהבור עמוק יותר - כן צריכים שהסולם יהא חזק ואמין ביותר להצליח במשימתו.

כן הוא הדבר, אומר מוהר"י (ליק"ה נויקין ה כה): בעבודתו של הצדיק ברוחניות: "שהנפשות הנפולות נפלו וירדו מאוד מאוד בבחינת: 'ותרד פלאים' בפרט עכשיו בסוף הגלות המר הזו, שהצר עומד ומסית למה שמסית, בכמה וכמה תאוות בהתגברות עצום - ע"כ צריך העוסק בתיקונם והמשתדל בהצלחתם, להעמיד בחינת סולם בריא וחזק מאד, שלא ייפול הנופל ממנו.

וע"כ 'סולם' בגימטריא: 'סיני' כמובא. כי כל עלייתם הוא ע"י התורה שניתנה ב'סיני', כי בשביל זה ניתנה התורה בהר סיני, שהוא הר השפל והנמוך, כמו שאמרו חכמינו - להורות שהצדיק שהוא בחינת סיני, שהוא בחינת שפלות - ע"י שהוא משפיל ומוריד את עצמו בתכלית השפלות, ומגלגל עצמו בכל מיני רש וטט - בשביל להעלות את הנפשות הנפולות מעמקי תהום רבה, לחזקם בכל מיני התחזקות, ולהושיבם בכל מיני מטעמים המשיבים את הנפש עד שישארו על עמדם בקדושה לנצח".

מחברים בין שמים לארץ

אכן כן גדול הוא כוחם של צדיקים - בתורתם ובעצתם אפשר להתעלות לשמי רום. הם אשר ממשכים קדושה בעולם. בזכותם התקיים: 'ולא כיליתי את בני ישראל - בקנאתי', מקנאים הם על ריח הקדושה. אך יחד עם זאת - הם ממשכים תקוה לכל אחד ואחד. גם לחלושי הכוח, לכל אחד ואחד באשר הוא לכל יישאר בבור אשר כרה ונפל לשם. הם מעמידים סולם להעלות דברים כלפי מעלה, להתרומם ולהתעלות, מצביים סולם לתוך עמקי הבור, להעלות משם אלו שנפלו לשם וקשה להם לצאת לבדם. וכדברי המדרש (מד"ר שה"ש ה א): צדיקים מורידים ומגלים את השכינה לתוד העולם.

שירת הפרשה

לְמַדִּים אֲנִי מִהַפְרָשָׁה בְּגִדְל פִּנְחָס שֶׁל צְדִיקִים לְמַתְק חֲרוֹן אָף - גַּם אִם נִדְּמָה פְהַרְרִים.

חֶמַת מְלֶדֶת מְלֶאכֶי מוֹת וְאִישׁ חֶסֶד יִכְפְּרָנָה פְּנִיחָס הַשֵּׁיב אֶת חֲרוֹן אָפוֹ - שֶׁלֹּא הִקְהָה פְּלִיָּה.

בְּכֵל דָּוָר נִשְׁלַחִים לְבִנֵי יִשְׂרָאֵל אֵלֶּוּ הַצְדִיקִים. הַפְּמִשְׁכִּים בְּצִדְקָתָם חֲסִדִים וְרַחֲמִים.

גַּם לְפָרֵט וְגַם לְכָלֵל מִמְשִׁיכִים דְּבַר יִשׁוּעָה וְלֹא פְלִיטֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְיָתִי בְּזִכְרוֹתֵם הַרְבֵּה.

פניני פרשה

"פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתו"
(כה יא)
ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה י"ח): **"כשאדם בא לכלל כעס, לא יפעל כבעסו שום אכזריות, ואדרבה ימתיק הכעס ברחמנות, בבחינת: ברוגז רחם תזכור, ועי"ז נעשה עטרה לענווים"**. וזהו אפ"ל, בדיוקו של קרא: **"פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן"** - דיוקו של **אהרן** - מידת החסד והרחמים. המתיק את הכעס: **"השיב את חמתו-המתקת הכעס בחסד וברחמים"**.

ובהמשך: **"הנני נותן לו את בריתי שלום"** - דהא **שלום** נמשך ממידת הענווה, כפי הענווה כן הוא **השלום** (ועיני בליקוטי מוהר"ן י"ד). וכן הוא במדרש (שהש"ר ב' טז): **"אליהו לא הטריח לשום בריה"** - דהוה גם מראה על מידת הענווה. וזהו, ע"י המתקת הכעס - **זוכים לענווה** - כמובא בתורה זו.

"ולא כיליתי את בני ישראל בקנאתי" (כ"ה י"א): אפ"ל; **"אליהו הנביא"** בגמטריא: **"מאה ועשרים"** - הרומאים לחי"ם - כמנני ימי שנות האדם, והא אליהו הנביא המשיך חיים כשהסיר חרון אף ה'. ופנחס הוא אליהו.

"ולא כיליתי את בני ישראל בקנאתי" (כ"ה י"א): ראשי תיבות של: **"ולא כיליתי את בני ישראל בקנאתי הם ארבעים ושתים"** (עם הכולל). ואפ"ל בהקדם ע"פ המבוא: **"ארבעים ושתים אזכרות בתפילין של יד ושל ראש"**. (רמב"ם הלי תפילין. הקדמת ת"י). והא תפילין מכריע את בני"ל לכף זכות, וכמובא (שו"ת או"ח ל"ז): **"וכתב הרא"ש שם זהיר בתפילין כף זכות מכרעתו. והא פשע בהם כף חובה מכרעתו. שאין לך גדול במצות עשה יותר מתפילין"** - וזהו הנרמז כאן בפסוק: **"ולא כיליתי את בני ישראל בקנאתי"** - שתפילין מכריעו לכף זכות.

"בקנאו את קנאתי בתוכם" (כ"ה י"א) הכתוב מדגיש **'בתוכם'** - שעבודת הצדיק הוא בתוך כלל ישראל, עימם יחד להעלותם אפילו כשהם רחוקים, וכמובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (ש"ה) שהצדיקים הגדולים במעלה, מעלים אפילו את הנפשות הפגומות מאוד בבחינת עיבור ומחדשם לטובה.

"הנני נותן לו את בריתי שלום" (כ"ה י"ב): **"בריתי"** - ברייתו של הקב"ה **בכיכול**, וכמובא ב'תיקוני זוהר' (ת"י כ"ב ובהקדמה י"א): **"שמאן דמשקו בברית מילה, הוא משקו בחותמתא דמלשא דאיהו רשים ביה"**. וכן מובא באריכות בדברי הזוהר (ח"א סט. ועוד) שזה פגם בשכינה בעצמה. ומידה טובה מרובה; שבכוח שמירת הברית ממשכיכם את השפע מהקב"ה בעצמו בכיכול, וכמובא בדבריהם (קידושין ל"ט): **"כל הבא דבר ערוה לידו וניצל הימנו עושין לו נס"**, וכן הוא בזוהר (ח"א קס"ג. ר"י ג): **"שהנוטר ברית השכינה מזדווגת לו"**. ובליקוטי מוהר"ן (ל"א): **"שכל הנהגות הגלגלים, וכל הנהגת העולם וכל הברכות והשפעות והשפעות הכל תלוו בשמירת הברית"**. שבכוח הקדושה מתחברים **'לברית'** - להקב"ה בעצמו בכיכול - ובהנהגה מעל דרך הטבע.

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ק מברסלב ותלמידיו ז"ע

"ולא כיליתי את בני ישראל" (במדבר כ"ה ו"א)

עבורך פעלתי, ועבור עצמי לא!

ישב פעם רבינו עם אנשיו ולפתע אמר: "האדם שוטה כל-כך, אפילו כשמלאך המוות הולך מאחורי כתפיו הוא אווז עדיין בשטיוותיו והבליו". השומעים תמהו ולא הבינו למי רומזים הדברים. אך כשכולם קמו ללכת, נשאר רבי חיים שרה"ס לשבת. שאלו רבינו: "למה אתה יושב?" ולא ענה כי היה נבהל ונרעש. וכשרבינו קם והלך לחדרו, הלך אחריו רבי חיים שרה"ס, בכה ואמר: "רבי אני יודע שהתכוונתם אלי, לכן אני מבקש לעורר רחמים שאשאר בחיים". אמרו לו רבינו: אמת שעליך התכוונת, אני נוסע כעת למעוז בבוזו להשתטח על ציון זקני הבעל שם טוב זצ"ל לעורר רחמים על בני החולה, תיסע יחד עמי ואתפלל גם עלך". והם נסעו יחדיו, בהגיעם; שהה רבינו בציון זמן ממושך. בחזרתו מהציון, אמר לרבי חיים: "עבורך פעלתי, ועבור עצמי לא. אינך צריך אפילו להתפלל, אבל כיון שאתה פה תלך גם אתה". והודיעו כמה שנים פעל ועבור שיחיה. בדרך חזור התבטא רבינו ואמר: "כעת נפטר בני", וכך היה, שהגיע השמועה על פטירת בנו.

נשרף ביתו ורכושו – אך הנפשות ניצלו!

היה זה פעם כשהחסיד רבי טוביה קריימר מהעיר טראוויצא - ישב לפני רבינו, ושוחח עמו שבועות אחדים מוטב לו לאדם להיות עני, מאשר למות ח"ו, ואף שהעני חשוב כמה, כדברי חז"ל (דברים ס"ד). ושוב התבטא רבינו באמרו: מוטב לקחת את המעות מהאדם מאשר לקחת את האדם מהמעות. כי הרי המחובר לחיים יש תקווה שהקדוש ברוך הוא ירחם עליו וישיבהו למעמדו. כמובן שרבי טוביה הגנה והסכים לדברי הרבי. ורבינו הוסיף שוב באמרו: "אפילו נחמן נתן [עשיר מאומאן שעסקיו בעיר פטרבורג] היה מעדיף להיות עני, מלהיות מונח תחת צרור עפר. פנה רבי טוביה לשוב לעירו, ובדרך שמע שנשרף ביתו ורכושו, והנפשות ניצלו. ובד בבד גם שמע שנחמן נתן נסע מפטרבורג היה בדרך עם שק מלא זהובים ולפתע חש שלא בטוב, התמוטט ומת בדרך, ומפני כבוד המת אולצו לקברו על אם הדרך. ואז ראה רבי טוביה את עיניו הצופיות ורוח קדשו של רבינו!

מזיכרונותיו של החסיד רבי משה בורשטיין!

וכך סיפר החסיד רבי משה בורשטיין; היה זה לאחר שנשבינו בשבי הירדני יחד עם תושבי עיר העתיקה בירושלים ע"י החיילים הירדנים, וביום הראשון של השבוע בל"ח אייר תש"ח התחיל אחד מהנשבים להניח תפילין, כמובן שזה עורר את חשדם של חיילי הלגיון ודרשו הסבר שזה לא מיעוד לפגוע בהם. לאחר דו גיח שורק הם שוכנעו בכך, והתירו להם להניח תפילין ללא הפרעה. ובאותו יום ראשון שוחררו קבוצת ילדים שגם נשבו בשבי, וביניהם הילד הפעוט יוסף קדיש שפירא בנו של החסיד הנודע רבי שמואל שפירא זצ"ל. וכשהיו בני החבורה בשבי שואלים את רבי משה בדאגה: 'מה יהיה?' היה מחייך ומשיב בביטחון "נישט קיין דאג'ען" "לא לדאוג". לאחר שנים, כשנשאל את רבי משה אם דאג ופחד בשבי? השיב: ידעתי שיהיה בסדר, שה' יעזור, ומה היה לי לדאוג?!

"לפני ה'" (במדבר כ"ז ה)

לא הרגיש ולא חש!

היה זה בעת גזירת הקנטוניסטים כשהיו חוטפים ילדי ישראל לצבא הרוסי, וחיפשו מבית לבית לידים קטנים לקחת אותם לחייל, ביקש אב אחד מרבי נפתלי מאומאן - תלמידו של רבינו להחביאו בביתו, בהנחה שלא יחפשו לו בבית אדם זקן ונכבד. יום אחד עמד רבי נפתלי בתפילה, והילד יצא לשחק בחוץ, גילוהו חיילים, וביקשו לחטפו לחיל הצאר. כשראו זאת השכנים היזמו קול זעקה גדולה, ובינו לבנינו - שמעו זאת הורי הנער והשכנים - ובתוך ההמולה - הצליחו ברגע האחרון להציל את הנער מידי חוטפיהם. כשסיים רבי נפתלי את תפילתו בא אבי הילד להתנצל על הרעש והצעקות שהפריעו לו - אך הצטדקו שזה היה ממש בגדר פיקוח נפש. אולם לתדהמתם - רבי נפתלי, לא הבין מה רוצים, הוא לא שמע מאומה מקול הרעש הגדול...

מן הסגור ההוא יפקו הקדרים | להשתתף בצער ירושלים

לְיָדֵים יָקָרִים! נמצאים אנו בימים שאנו מצטערים ומתאבלים על הרבן בית המקדש. גם אנו, יש לנו להשתתף בימים אלו להרגיש את הצער של השכינה, הצער של עם ישראל מאז שגילינו מארצנו יצד העיר הזו. נכמינו מצויים אותנו להצטער ולהתאבל על הרבן, יש הלכות מיוחדות לגמים אלו הנקראים 'בין המצרים' מה אסור ומה מתיר לעשות - כי אלו ימים של צער ואבל. בלוקוטי מוהר"ן (תורה ז' ח"ב) כתוב; כששקנה בית המקדש עם ישראל היו נקיים מצוונות, כי היו מביאים יתמיד של שחר, ושל 'בין הארבעים' - שפפרו על צוונות שעשו ביום ובלילה, וקד עם ישראל היו נקיים מצוונות. בבית המקדש היינו קרובים להשם, השכינה שרתה שם וזה השפיע על כל עם ישראל, וכמו שכתוב 'כי מציון תוצא תורה וירושלים' (בבבא בתרא כ"א): ש'היו מביאים את התינוקות לירושלים שישאבו תורה ויראה, וקצת זה חסר, אין לנו בית המקדש ועל כך אנו מתאבלים. השבוע כ"ב תמוז חל יום הקצוצים (יום השנה) של חסיד רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל, מספר (שיח שרפי קדש ו' תסב): כשנהיה מנחם אבליים היה אומר על מה שאומרים בתינום אבליים "המקום נחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים". שלקאורה אידו יכולים אנו לנחם האבליים על צרתם הקשה וכל מגישים אנו היטב כאבם הקשה? ועוד למה מנפירים פעת פעת הצרה של האבליים, צרה נוספת של ישראל אבלי ציון? אלא אנו מודיעים ומקריאים לאבליים שגם אנו הנמנמים - אבליים אנו כשאר כל בני ישראל האבליים על הרבן בית המקדש הקשה, ובענין זה כל ישראל אבליים, ומשום כן גם אנו שנקיים לאבילות ונתן אף לנו רשות לנחם אתכם בצרתכם הקשה שפקדה אתכם.

זהו חסיד שהרגיש את הצער, שחי את האבילות של ירושלים באופן תמידי. ואנו בימים אלו על-כפ' פנים, נראה להצטער מעט יותר על הבית המקדש, נאמר בחצות היום על נהרות בג'ל, נכון יותר בברכת יבנה וירושלים ונזכה למה שאמרנו חקמינו 'כל המצטער על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה'.

המשך פניני פרשה

"הנני נתון לו את בריתי שלום" (כ"ה י"ב):

ע"י שמירת הברית - ממשכין שלום, וכמובא בזוהר (ח"ג ר"י): הנוטר ברית, השכינה כביכול אוהזת בו, ושומרת אותו ומקדמת לו שלום. (ויעיין בליקו"מ תורה כ"ג): ש"ע"י תיקון הברית זוכין להדרת פנים ולשלום.

"צרו את המדינים והכיתם אותם... כי צררים הם לכם" (כ"ה י"ז י"ח): "צרו" לשון חיבר. 'צורים' לשון רבים, וכמובא בהמשך הפסוק: שזה סובב גם על דבר פעור, ועל דבר כזבי. (ויעיין בבבל הטורים). ואפשר להוסיף - לשון רבים, שבהכשתם את בני ישראל הם הרגו גם את 'גופותיהם' - שנהרגו במגיפה, וגם את 'נשמותיהם' שהכשילום בחטא.

"כי צררים הם לכם בנכליהם" (כ"ה י"ח)

'בנכליהם' מלשון הכתוב ב'אחי יוסף' (בראשית ל"ז י"ח): 'ויתנכלו אתו להמיתו' (עיין רש"י בפשוטו), ובפירושו רש"י על 'ויתנכלו' לשון 'ערמומיות', כי היצה"ר בא לאדם בערמומיות, בשקר. ויעיין ב'אור החיים' עה"פ 'והנחש היה ערום' - מלשון הערמה ודמיון. וכן הוא בגלות מצרים שבאו בערמה - בשקר. ובליקוטי הלכות (גינה ג ב) על הבעל דבר: "שהוא הגנב הראשון, ראש לכל הגנבים והרמאים שבעולם, כי הוא מתנהג עם רוב בני אדם בדרך גנבה בערמה ורמאות נפלא בכמה וכמה מיני דרכים שונים שהוא מרמה את האדם, וגונב דעתו בכל עת, עד שרוצה לתפסו במכמורתו רח"ל", וזהו: 'בנכליהם' - שברמאות ובגניבה היצר מכשיל חיו את בנינו.

"במספר שמות" (כ"ו י"ג)

'במספר' מלשון ספיר ונהיר - ששמות בני אדם הם המאירים בו. וב'מעבר יבק' כותב על דברי המדרש (כי תשא): שאמר הקב"ה לישראל מנה את ישראל, אמר משה 'איני יכול לעמוד על מנינם', אמר לו 'טול ראשי אותיות של שבטים', שכל שם מורה על מהות ועצמות האדם. וב'שיחות הר"ן' (צ"ח): שהשם שנותנין לאדם - הוא לפי הפעולה שיש לו לעשות בעולם.

'לרב תרבה נחלתו ולמעט תמעט נחלתו איש לפי פקדיו יתן נחלתו' (מד) לכאורה מהו כפל הלשון 'יתן נחלתו' לאחר שכבר כתוב: 'לרב תרבה נחלתו ולמעט תמעט נחלתו'. אלא אפ"ל, דאף שכל אחד מקבל את נחלתו לפי מספר האנשים - אל להם לשכוח - שארץ ישראל זה: 'יתן' לשון - 'מתנה' משמים, וכמובא בריש רש"י בראשית: שאומות העולם אינם יכולים לומר ליסטים אתם, אלא אשר יישר בעיניו נתנה לו.

"על ירדן ירידה" (כ"ו ס"ג)

'ירדן' מלשון ירידה, 'יריחו' מלשון עליה, ע"י מאמרם (ברכות מ"ג): 'איזהו דבר שהנשמה נהנית בו זה הירח', שארץ ישראל תלוי בב' תנאים אם נעשה רצונו של מקום זה של עם ישראל, ואם לאו חלילה ולא תקיא הארץ ח"ו. גם אפ"ל, רמז שיחיו שנים שארץ ישראל יהיה בבחינת 'ירד' - ירידה גלות, ושנים של 'ירוח' - עליה, שעם ישראל יהיו בארץ ישראל בב' בחינות אלו.

"למה יגרע שם אבינו מתוך משפחתנו" (כ"ז ד)

אפ"ל שגם בפסח כתוב "למה נגרע", שבענין רבים - שייך לשון זה, שרוצים להיות עמם יחד. כאן בחלוקת הארץ יחד כל שבטי ישראל בגורל, וב'קרבן פסח' הנאכל 'בחבורה'.

"כן בנות צלפחד זוברות" (כ"ז ז)

'כן' בגימטריא 'שבעים' - שבעים נפשות בית ישראל, דהא גם הם כלולים בהם - ולכן אכן מגיע להם נחלה.

מריבת קדש מדבר ציון' (כ"ז י"ד)

'מריבת קדש' - אימתי מתגבר היצר במלחמה ומריבה, על 'קדושה' - כשהוא: 'מדבר' - ע"י שאין היצר מתגבר אלא בלב פנוי מן החכמה (רמב"ם, אי"ב כ"ב). כן אפ"ל: מדבר 'צן' מלשון צינה וקרירות, ע"י אשר קרף בדרך', כשאין התלהבות בעבודת ה' מתגבר חמימות היצר וכמובא.

זוית ראיה <<

גם מה שהושלכו ונראים חסרי תועלת, עדיין יש בהם גוונים יופי וצבע!